

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

БОЛЬШЕШИНАРСКИЙ СЕЛЬСКИЙ
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422054, Республика Татарстан, Сабинский район,
с. Большой Шинар, ул. Кооперативная, 36
тел. (84362) 41-2-11

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ОЛЫ ШЫҢАР АВЫЛ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

422054, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Олы Шыңар авылы, Кооператив урамы, 36 йорт
тел. (84362) 41-2-11

e-mail: bshin.sab@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
27.01.2026

КАРАР
№ 2-п

Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл
жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга
кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасын
кабул итү турында

“Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында” 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законына, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы федераль законына, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Олы Шыңар авыл жирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын кабул итәргә (программа теркәлә).
2. Әлеге карарны «Интернет» мәғлүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәғлүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлегенең рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/shinar> һәм жирлекнең мәғлүмати стендларында бастырырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Олы Шыңар авыл жирлеге башлыгы:

А.Г.Гарипов

Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Олы Шыңар авыл
жирлеге башкарма комитетының
27.01.2026 ел
№ 2-п карары белән расланган

**Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге территориясендә
2026-2030 елларда кече һәм урта эшмәкәрлекне
үстерү программасының паспорты**

Программаның исеме:	“Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге территориясендә 2026-2030 елларда кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы”
Программаның заказчысы:	Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл башкарма комитеты
Программаның нигезе:	“Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында” 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы федераль законы, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның максатлары:	-Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; -Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына икътисадый үсешне һәм халыкның мәшгульлеге пробелмаларын хәл итү.
Программаның мәсәләләре:	1. Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасын үстерү. 2. Кече һәм урта эшмәкәрлектән барлык бюджет дәрәжәләренә салым керемнәрен арттыру. 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын күтәрү. 4. Жир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм жир базарын үстерү. 5. Минималь хезмәт хакы дәрәжәсен минималь куллану бюджетыннан түбән булмаган зурлыкта тәмин итү. 6. Бизнес-Хакимият-Жәмгыять коммуникация системасын үстерү. 7. Районның халыкның мәшгульлеге өлкәсендә баланссы икътисадый сәясәтен исәпкә алып эшсез халыкны кече бизнес өлкәсенә тарту өчен

	өстәмә стимул булдыру 8. Кече бизнес өлкәсендә мәшгуль булганнарны социаль яклау белән тәмин итү. 9. Халыкның яшәү шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен үстерү
Программаны финанслау күләме	Программаны 2026-2030 елларда җирлек бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 0,500 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2026 ел-0,500 мең сум; 2027 ел-0,000 мең сум; 2028 ел-0,000 мең сум; 2029 ел-0,000 мең сум; 2030 ел-0,000 мең сум. Программаны финанслау күләме фаразланган характерда булачак һәм Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге Советының чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елы һәм план чорына) Олы Шыңар авыл җирлеге бюджеты турындагы карарына ярашлы рәвештә төгәлләштереләчәк

Программаның бүлекләре:

1. Олы Шыңар авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тәмин итү.
4. Программаның социаль-иқтисади эффе́ктивлыгының көтелгән бәясе.
5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.
6. Программаның төп чараларына карата эшлэнгән юнәлешләр.
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Олы Шыңар авыл җирлеге территориясендә 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чаралары.

1.Олы Шыңар авыл җирлеге буенча

кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышына анализ

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү - базар системалы хужалык итүнең аерылгысыз элементы булып тора. Алга киткән базар иқтисадлы илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык итү үсешенең двигателе булып тора, чөнки бу-теләсә кайсы жәмгыятьтә эшлекле тормышның аеруча динамикалы һәм сыгылмалы формасы.

Базар системалы хужалык итү шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

- Үз байлыгын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсенүзе тәэмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенең төп стабильләштерүче сәяси көче булып торучы урта сыйныфның өлешен зурайту;
- Кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур мөмкинлекләр булуы, жәмгыятәтә социаль киеренкелекне һәм эшсезлек дәрәжәсен киметү;
- Төп халык массасының тормыш ориентирларын һәм ижтимагый психологиясен үзгәртү;
- Кече һәм урта эшмәкәрлекнең житештерү структурасын тиз әверелдерү өчен сыгылмалылыгы һәм сәләте, яңа технологияләр һәм фәнни эшкәртмәләрне оператив булдыру һәм куллану.

Шул сәбәпле Саба районы Олы Шыңар авыл жирлегә буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы килеп туа.

Өлеге программа "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында" 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законына, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы федераль законына, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына нигезләнеп эшләнгән.

01.01.2026 елга кече һәм урта эшмәкәрлек түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлеге	2024	2025
1	Олы Шыңар авыл жирлегә буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	бер.	10	10
2	Шулар арасынан:			
	Авыл хужалыгы	бер.	1	1
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	бер.	9	9
3	Шәхси эшмәкәр буларак теркәлгән физик затлар саны	кеше	10	10
	Кече предприятиеләр	бер.		
	Юридик зат булмаган физик затлар	бер.		
4	Кече һәм урта предприятиеләр буенча исемлектәге эшчеләрнең уртача саны	кеше	10	10
	Шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			

Авыл хужалыгы	кеше	1	1
Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	10	10

2.Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программалы алымнар белән чишү мөһимлеген нигезләү

Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә хәзерге вакытта кече һәм урта эшмәкәрлек житәрлек ныклы позицияләр биләвенә карамастан, кайбер проблемалар чишелмичә кала бирә.

Жирлектәге кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып:

- Инвестицион ресурсларга кыенлыклы рөхсәт, кредит ресурсларының кыенлыгы фонында үз финанс чараларының кимлегә;
- Кече эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге закончалыклардагы үзгәрешләр турында тулы мәгълүматлы булмавы, административ каршылыklar һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда хакимият органнарының төгәл регламетлары булмавы;
- Шәһәрләрнең кече предприятиеләрендә квалификацияле эшче белгечләрнең житмәве тора.

Эшмәкәрлек эшчәнлегә субъектлары ягыннан мәсьәләләрне кабул итү һәм тормышка ашыру проблемалары булып:

- Кече эшмәкәрлек субъектларының югары булмаган социаль җаваплылыгы(ялланып эшләүчеләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын түбәнәйтү һәм аны “конверт” формасында түләү, мәжбүри пенсия иминиятләштерүе һәм социаль иминиятләштерү закончалыкларын үтәмәү);
- Кече эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлек алып бара торган икътисад тармакларының пропорциясезлегә(сәүдәнең күп үсеше фонында житештерүнең аз үсеше);

Олы Шыңар авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең алга таба үсеше һәм булган каршылыklarны җиңеп чыгу урыннарда аны үстерү өчен мәгълүмати, белем бирү, консультацион, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм итү, эшлекле контактлар һәм кооперацияне җайлаштыру юлы, шулай ук эшмәкәрләрдә барлыкка килергә мөмкин булган коллектив ихтыяҗлар, башка аспектларда ярдәм итү юлы белән уңайлы шартлар тудырып, максатчан эш алып бару нигезендә генә мөмкин. Программа җирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның куелган максатка ирешү өчен тырышлыгын берләштерергә һәм оптимизацияләргә мөмкинлек бирә.

3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Программаны 2026-2030 елларда җирлек бюджеты акчалары исәбеннән финанслауның гомуми күләме 0,500 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

- 2026 ел-0,500 мең сум;
- 2027 ел-0,000 мең сум;
- 2028 ел-0,000 мең сум;
- 2029 ел-0,000 мең сум;
- 2030 ел-0,000 мең сум.

Программаны финанслау күләме фаразланган характерда булачак һәм Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегенә Советларның чираттагы финансы елына (Чираттагы финансы елы һәм план чорына) Олы Шыңар авыл җирлегенә бюджетты турындагы Карарына ярашлы рәвештә төгәлләштереләчәк.

4. Программаның социаль-иқтисади эффекттивлығының көтелгән бәясе

Программа Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә алга таба үстерү өчен уңай шартлар булдыруга юнәлтелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү:

- Районның социаль һәм иқтисади стабилләгән мөһим элементларының берсе буларак, кече эшмәкәрлеккә тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы, уңайлы иқтисади мөһит формалаштыруга;
- Кече эшмәкәрлеккә үстерү темпларын арттыруга, кече предприятиеләрнең иқтисади ныгуына һәм эшчәнлек өлкәсенә киңәюенә;
- Мәшгульлеккә өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килүгә, кече предприятиеләрдә эшләүчеләрнең хезмәт хаклары артуга;
- Товар базарының конкуренциягә сәләтле продукция һәм җирле җитештерү хезмәтләре белән тулылануына;
- Кече эшмәкәрлеккә социаль җаваплылыгы артуына ярдәм итәчәк.

5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекләр төрләре

Җирлектә яшәүче халыкның яшәү шартларын яхшыртуга юнәлтелгән стабил иқтисади үсешкә тәмин итү максатында, эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекләр төрләре билгеләнгән:

- авыл хужалыгы продукциясе җитештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәткә күрсәтү;
- транспорт һәм элемент өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр өлкәсе.

6. Программаның төп чараларына карата эшләнгән юнәлешләр

1. Кече эшмәкәрлеккә эффектлы үстерү өчен административ каршылыкларны киметү һәм хокукый базаны камилләштерү.
2. Кече эшмәкәрлеккә мәғлүмәти-консультацион ярдәм итү.
3. Олы Шыңар авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңайлы иқтисади фикер һәм эшмәкәрнең уңай имиджын формалаштыру.
4. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.
5. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.
6. Кече эшмәкәрлек субъектлары арасында, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән хакимият органнары арасында партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга булышлык итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаclar, Олы Шыңар авыл җирлегенә кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары

Программаның төп үтәүчеләре	Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл башкарма комитеты

8.Олы Шыңар авыл жирлеге буенча 2026-2030 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чаралары

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанс чыганаclarы	Сумма, мең сум	Үтәү срогы
1	2	3	4	5	6
1. Эшмәкәрлекне инновацион үстерү(инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны үстерү, инновацион процесска яшьләрне тарту)					
1	Яшьләрне эшмәкәрлеккә тартучы чаралар комплексы уздыру, шул исәптән укуту, информацияон тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр уздыру	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә тарту. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә чишү.	Финансларсыз		2026-2030
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанc-кредит һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү					
1	Олы Шыңар авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны тормышка ашыруда дәүләт хакимиятенәң федераль һәм республика структураларына булышлык итү	Эшмәкәрлекне үстерүгә юнәлтелгән республика һәм федераль программаларда катнашучы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финансларсыз		2026-2030
2	Олы Шыңар авыл жирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатында, Олы Шыңар авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын жир кишәрлекләре һәм торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә булышлык итү	жирлек икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатында, кече предприятияләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, эшмәкәрләрнең районда уздырылучы тендерлар, аукционнар турында хәбәрдар булуын арттыру	Финансларсыз		2026-2030
3	Кече һәм урта эшмәкәрлек	Кече һәм урта эшмәкәрлек	Финансларсыз		2026-2030

	субъектларын муниципаль заказларны үтәүгә тарту һәм стимуллаштыру	субъектларын муниципаль заказлар буенча конкурсларда һәм аукционнарда катнашуга тарту һәм стимуллаштыру			
3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәғлүмәти-консультацион булышлык итү					
1	Районда уздырылучы кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү һәм ярдәм итү өлкәсендә уздырылучы чаралар турында мәғлүмәт биреп бару	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы тәҗрибәләрен җәелдерү һәм системалаштыру. Саба муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан уздырылучы конкурслар, күргәзмәләр һәм башка чараларда катнашуга кече эшмәкәрлек субъектларын тарту	Жирле бюджет	2026 - 0,500 2027 – 0,000 2028 – 0,000 2029 – 0,000 2023 – 0,000	2026-2030
4. Кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңайлы иҗтимагый фикер һәм эшмәкәрнең уңай имиджын формалаштыру					
1	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын ТР һәм РФ территорияләрендә уздырылучы күргәзмә, ярминкә, конкурсларда катнашуга тарту	Эшмәкәрлекне үстерүгә булышлык итү, иң яхшы эшмәкәрлек эшчәнлегә субъектларының алдынгы тәҗрибәсен тарату, Олы Шыңар авыл жирлегенең социаль-иқтисадый үсешендә кече һәм урта бизнесның роле һәм әнәмиятен пропагандалау	Финансларсыз		2026-2030
Барлығы				0,500	

